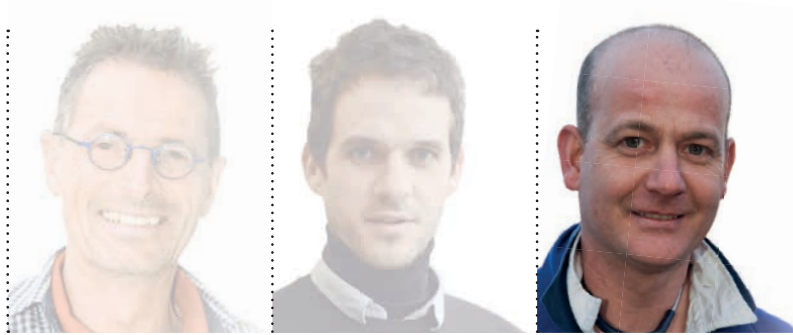

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Hans Van Loo, dierenarts op de Buitenpraktijk van de Universiteit Gent in Merelbeke, en Jan Dijkhuizen van De Graafschap dierenartsen uit Vorden wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Boosaardige caterraal koorts met een sluimerend verloop

Of ik nog even bij een zieke koe kon kijken, kreeg ik door via WhatsApp. Ik was in de buurt en kon er dus snel heen. De koe stond al in het voerhek en maakte een beroerde indruk. Ik schrok van de hevige neusvloei en de stijf dichtgeknepen oogleden. De thermometer gaf 41 graden koorts aan en bij het rectaal opvoelen was duidelijk waar te nemen dat het kalf al dood was. De baarmoederhals zat echter nog dicht. Het slijmvlies in de bek was intact en voor de rest kon ik niets raars vinden.

'Ik ga even een swab halen', zei ik rustig tegen de veehouder. 'Ik wil ibr toch uitsluiten.' Het noemen van zo'n vervelende aandoening zorgt altijd voor stress bij een veehouder. De koe behandelde ik met antibiotica en een pijnstiller. Nu was het wachten op de uitslag van de GD.

De volgende dag was de temperatuur nauwelijks gezakt en een dag later kwam de uitslag van de swab. Geen ibr. Gelukkig. Wat het dier wel had, kon ik en passant zien toen ik tijdens mijn volgende bezoek een gebroken poot van een pink in het gips zette. De betreffende koe had nu uitgebreid beslag op de neus en in haar bek. Over de ogen lag een grauwe sluier en nog steeds kneep ze de ogen dicht vanwege lichtgevoeligheid. Achter liet het hoorn van de klauwen los. 'Dit is BCK', zei ik. 'Een vorm van boosaardige catarraal koorts met symptomen aan de kop'. Een virus dat bij schapen onzichtbaar rondwaart en een enkele keer een koe fataal besmet. Het boosaardige is dat de koe dit niet overleeft. In overleg met de veehouder besloten we de koe snel uit haar lijden te verlossen.

De medische term **ovine herpesvirus type 2**

'Boosaardige catarraal koorts' of BCK wordt veroorzaakt door het ovine herpesvirus type 2, een virus afkomstig van schapen. Omdat ons melkvee relatief gezien niet zo gevoelig is voor de infectie met het ovine herpesvirus type 2, komt het zelden tot een uitbraak bij meerdere dieren in het koppel. Het blijft meestal bij een enkel dier. Het verloop van de ziekte varieert. Boosaardige catarraal koorts kan heel snel gaan of chronisch verlopen. Alle weefsels doen in meer of mindere mate mee en dit kan leiden tot verschil in symptomen. Plotse dood, bloederige diarree of de kopvorm met een kapotte neus, bek en ogen zijn enkele symptomen die los van elkaar kunnen voorkomen. Aanhoudend hoge koorts is vrijwel altijd aanwezig.

Vroeger werd er onderscheid gemaakt in verschijningsvormen. Maar hetzelfde virus kan deze verschillende presentaties van de aandoening veroorzaken. Feit is dat 95 procent van de dieren die deze aandoening ondergaat, ook sterft. Een besmetting kan al lang aanwezig zijn voordat de ziekte zich openbaart. Net als het herpesvirus dat ibr veroorzaakt, gaat ook dit virus niet meer weg. Een plotselinge opflakking van een slapende infectie kan eventueel tot ziekte leiden. Vandaar dat de verbazing soms groot is bij veehouders wanneer de ziekte toch optreedt, zelfs als er helemaal geen schapen in de buurt zijn.